

Remissvar från RISE angående ”Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037”

RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) tackar för möjligheten att lämna remissvar avseende Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037 och inkommer med följande yttrande.

RISE är Sveriges forskningsinstitut och innovationspartner. I internationell samverkan med företag, akademi och offentlig sektor bidrar vi till ett konkurrenskraftigt näringsliv och ett hållbart samhälle. Med cirka 3 000 medarbetare driver och stöder vi alla typer av innovationsprocesser. RISE är ett oberoende, statligt forskningsinstitut som erbjuder unik expertis och ett 100-tal test- och demonstrationsmiljöer för framtidssäkra teknologier, produkter och tjänster.

Övergripande kommentarer

Vi anser att dokumentet är övergripande välstrukturerat och genomarbetat. Det är omfattande och innehåller väsentliga delar. Vi skulle speciellt vilja lyfta fram några punkter som vi anser vara särskilt betydelsefulla att betona och som vi anser vara av extra vikt för framtida arbete.

Helhetssyn och framtidssäkring – elektrifiering, digitalisering och automatiserade transporter

Utvecklingen och införandet av elektrifiering, digitalisering och autonoma fordon kommer att ha en betydande inverkan på framtida samhällsstrukturer. Dessa teknologier kommer också positivt påverka hållbarheten och effektiviteten i vårt transportsystem. I arbetet med denna utveckling är det avgörande att berörda organisationer har en helhetssyn. Det innebär att infrastrukturplaneringen måste ske i samverkan med andra organisationer som också har ansvar för samhällsutvecklingen.

Det är nödvändigt att långsiktigt planera infrastrukturen för att möta den ökande användningen av autonoma fordon. I planeringen finns det stora fördelar i att överväga en flexibel infrastruktur som kan anpassas till den snabba utvecklingen inom automatiserade transporter, elektrifiering och digitalisering. Vi skulle gärna se i rapporten ett större fokus på denna typ av framtidssäkring. Trafikverket, som en central aktör, kan spela en ännu större roll i att driva denna utveckling framåt. Samhällets pågående utveckling är omfattande, och det behövs ett

RISE Research Institutes of Sweden AB

Postadress
Box 857
501 15 BORÅS

Besöksadress
Sven Hultins plats 5
412 58 Göteborg

Telefon / Telefax
010-516 50 00
033-13 55 02

Konfidentialitetsnivå
K2 - Intern

E-post / Internet
info@ri.se
www.ri.se

Org.nummer
556464-6874

visionärt tankesätt för att undvika att fastna i nuvarande tekniklösningar och istället sträva mot vad som är möjligt i framtiden.

Tydligt fokus på människan och dess behov

För att möjliggöra en framtida utformning av trafiksystemet är det avgörande att fokusera på individernas behov. Det är viktigt att inkludera olika perspektiv när beslut fattas och prioriteringar görs. I infrastrukturplanen bör det betonas hur moderna forskningsresultat kan användas för att skapa en grundläggande tillgänglighet med hög kvalitet. Det är också viktigt att infrastrukturen likvärdigt svarar mot både kvinnors och mäns transportbehov.

Stödja långsiktiga samarbeten med aktörer som skapar en infrastruktur som är hållbar över tid

Mycket av den utveckling och de utmaningar som vi står inför kommer bli alltmer komplexa. För att möta dessa utmaningar kommer det behövas samarbete över ämnesgränser. Det kommer vara viktigt att stödja långsiktiga nätverk som håller ihop över tid. Det behöver bygga på en tät och nära samverkan mellan akademi, institut, näringsliv och myndigheter. Det vore bra om rapporten tydligare pekar ut satsningar på långsiktig samverkan med andra aktörer som tillsammans kan skapa en bättre infrastruktur.

Satsning på forsknings- och innovationsinfrastruktur

Att upprätthålla infrastruktur för forskning och innovation är mycket kostsamt. Samtidigt är tillgång till denna infrastruktur viktig för att kunna genomföra tester i en kontrollerad miljö. Detta möjliggör forskning, utveckling och certifiering av framtida trafiksäkerhetssystem. För att optimera resurserna och undvika onödiga kostnader är det fördelaktigt att satsa på att upprätthålla en test- och demostruktur av hög kvalitet. Genom att utföra tester och utvärderingar i en kontrollerad miljö innan de implementeras i en fullskalig miljö är det möjligt att undvika potentiella problem och skapa besparingar på lång sikt. Det vore fördelaktigt om denna aspekt tydligare framgick i infrastrukturplanen och att befintliga testmiljöer ses som en del av infrastrukturen.

Kompetensförsörjning

Ökad samverkan mellan olika aktörer är avgörande för att effektivt driva frågan om kompetensförsörjning. Detta kräver en långsiktig planering för att bygga både kompetens och attraktivitet. Kompetensutveckling bör ske på flera nivåer, och det är viktigt att hitta sätt att säkerställa kontinuitet i arbetet. Vi rekommenderar att samverkan mellan myndigheter, näringsliv, universitet, högskolor och institut betonas för att framgångsrikt möta framtidens kompetensbehov.

Internationell samverkan – omvärldsanalys – ökat samarbete

Behovet och möjligheterna med internationell samverkan är avgörande, inte bara för en förbättrad omvärldsanalys utan också för att hitta gemensamma lösningar. Sverige är ett exportberoende land, och därför behöver transportinfrastrukturen betraktas i ett globalt

sammanhang. Endast genom att göra detta skapas en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar infrastruktur. Det vore bra om rapporten tydligare pekar ut satsningar på internationell samverkan.

Med vänlig hälsning

RISE Research Institutes of Sweden AB
Säkerhet och Transport

Anne Norén